

Трибуна вільного
українського слова
на вільній
американській землі

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкації і Адміністрації:
"Свобода", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HENDERSON 4-0807
Тел. УНІ: HENDERSON 4-1016

PIK LXII Ч. 72. ДЖЕРЗІ СІТІ / НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 15-го КВІТНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 15, 1954. No. 72. VOL. LXII.

СПРАВА ОПЕНГАЙМЕРА — ВЕЛИКА СЕНСАЦІЯ В КРАЇНІ І ЗАКОРДОНОМ

Вашингтон. — Проголошення в пресі повідомлення про комуністичні зв'язки колишнього голови і припиненого тепер в урядування наукового радника Комісії Атомової Енергії, д-ра Роберта Опенгаймера, викликала велику сенсацію та різні коментарі в країні і закордоном. — Ком. Ат. Енергії повідомляє, що президент Айсенгавер ще минулої осені наказав не допускати Опенгаймера до таємниці про атомову й водневу енергію. Айсенгавер зробив це після нарад із адміралом Луїсом Стравом, головою Комісії Атомової Енергії, Чарлсом Е. Вилсоном — секретарем оборони і Артуром С. Флемінгом, директором Уряду Оборони й Мобілізації. Президент діяв на основі закону з 27 квітня 1953 року, який домагався перевірки всіх тих випадків, в яких існують сумніви щодо лояльності державних урядовців. Президент при кінці листопада або на початку грудня видав наказ, щоб ті всі таємні документи, які були в професора Опенгаймера в Принстоні в стейті Нью Джерзі, де він є директором Наукового Інституту, передані до архівів Комісії Атомової Енергії. 23 грудня 1953 року генерал-майор Кеннет Д. Ніколс, ге-

неральний директор КАЕ виготовив оскарження Роберта Опенгаймера. 4 березня цього року Опенгаймер відповів на ці обвинувачення і домагався переслухання. Тоді зорганізовано комісію, яка зайнялася цією справою. П'ять членів цієї комісії є Томас А. Морган і д-р Род В. Еванс, професор хемії на Льюїсій університеті в Шікаго. Ця комісія видала заяву, що з огляду на справу слідства, не потреба видавати окремої заяви в цій справі. Сенатор Карл Мундт повідомляє, що це в травні сенатор Джозеф МакКарти зацікавився справою спізної продукції водневої бомби, але республіканські члени цієї комісії вирішили, що ця справа не належить до компетенції комісії сенатора МакКарти і про це повідомили уряд. Всі науковці, які співпрацювали з Опенгаймером, заявили, що вони високо оцінюють працю Опенгаймера, і їм важко повірити, щоб Опенгаймер міг бути нелояльним до ЗДА. Тим часом, сенатор Джозеф МакКарти заявив, що він має докази на те, що д-р Опенгаймер був комуністом. Сен. МакКарти вважає, що в Америці немає жодної атомової таємниці, до якої комуністи не мали б доступу.

ОПЕНГАЙМЕР ЗАПЕРЕЧУЄ ОБВИНУВАННЯ

Д-р Роберт Опенгаймер, звільнений Комісією Атомової Енергії з уряду на сумніви щодо його лояльності, був одним з найголовніших учасників і керівників розвитку атомової зброї. Він рішуче заперечує всі скеровані проти нього звинувачення. На фото: д-р Опенгаймер внаслідок у Вашингтоні звинувачення в комуністичній діяльності. Вгорі — брат Опенгаймера, Френк, названий в обвинуваченні за зв'язки з комуністами.

„Вибрав волю” вже третій советський дипломат-шпигун

Кенбери, Австралія. — Австралійський прем'єр Мензіс оприлюднив, що третій секретар советської амбасаді в Австралії Володимир Петров звернувся до австралійської влади з проханням дати йому політичний азил. Він відразу виявив широку розгалужену в Австралії советську шпигунську сітку. Його почали докладно переслухувати австралійські органи безпеки. Петров передав австралійській владі — заявив прем'єр — велику кількість різних советських документів і усях інформацій про „контакти і співробітників”, з яких деякі прихотилися за псевдонімами. Австралійська державна поліція негайно зайнялася розшиф-

АНГЛІЯ І ЗДА ЗАПОВІДАЮТЬ ОБОРОННИЙ БЛЮК ПРОТИ КОМУНІСТІВ В АЗІЇ

ВІДВІДИНИ ДЖ. Ф. ДОЛЛЕСА В ЛОНДОНІ ЗАКІНЧИЛИСЯ ВИДАЧЕЮ СПІЛЬНОГО КОМУНІКАТУ. — ДОЛЛЕС ПРИЙХАВ ДО ПАРИЖУ

Лондон. — Державний секретар ЗДА Дж. Ф. Доллес і міністер закордонних справ Англії Антоні Іден оприлюднили спільний комунікат, в якому стверджують своє рішення „розглянути можливість встановлення колективної оборони” перед комуністичною небезпечкою на південному Сході Азії. У тому спільному короткому повідомленні обидва державні муніципалітети в імені ЗДА і Англії стверджують, що збільшення комуністичної активності якраз перед Женевською конференцією вказує на поважну небезпечку з боку комунізму для миру і безпеки південно-східної Азії і західної частини Тихого океану. Тому, для безпеки миру, безпеки і свободи в південно-східній Азії і західній частині Тихого океану, обидва великодержави заявляють готовими перерозглянути можливість з'ясування системи колективної оборони в південно-східній Азії. Англія і ЗДА висловлюють надію, що в Женеві буде припинено мир в Індокитаї і що до цього причиняться запроєктована колективна гарантія безпеки для народів південно-східної Азії. Водночас той сам комунікат говорить про можливість контролю над атомовою зброєю, але стверджує, що СССР досі не погодився на остаточні конференції пропозиції, передані президентом США.

Советська преса вперше пише про Растворова

Під заголовком „Нова промовація американської розвідки” московська „Правда” нахвилює на американські військові чинники в Японії, обвинувачуючи їх в тому, що вони „схилили” другого секретаря советської дипломатичної місії в Токіо, Юрія Растворова, і тримають його у в'язницю. Коментар советських справ в „Нью Йорк Таймсі” Гаррі Шворц зауважує, що цю статтю советська преса вперше згадала про голосну справу Юрія Растворова. „Правда” покликана до свого оскарження ЗДА на відомості, проголошені в Японії в „Нью Йорк Таймсі”, цілком їх перекутвши. Шворц пояснює теперішній виступ „Правди” тим, що советська влада, мабуть, прийшла до переконання, що Растворов до СССР вже не вернеться і хоче упередити реалізації американської преси, коли б американські чинники безпеки вирішили оприлюднити звинувачення Растворова про роботу советських шпигунів на Далекому Сході, що й очолював сам Растворов. Його відкликали були до СССР і тоді він сам зголосився до американців, прохаючи азилу. — перші повідомлення про це японські газети. Від того часу слух загинув по Растворову.

ЗДА домагаються звільнити 30 своїх громадян з червоного Китаю

Об'єднані Нації. — На Раді Безпеки ООН представник ЗДА виступив за звільнення громадян ЗДА, які потрапили в п'ятидесяті й підпадають постійним моральним та фізичним тортурам. Про деяких наслідків виступу, що вони померли внаслідок знущань. Американський представник з найбільшим обуренням таврував переслідування не тільки свободи преси цензурою друкованого слова, але й фізичним нищенням журналістів.

Японський прем'єр приїде весною до ЗДА

Токіо. — Шікери Йошіда, прем'єр Японії, приїде до Вашингтону, щоб обговорити найважливіші питання, які впливають на пакту взаємної допомоги, підписаного між ЗДА і Японією. При цій нагоді будуть затронуті, очевидно, справи СССР і комуністичного Китаю. Однак під теперішній час Японія неспроможна прилучитися до спільної акції держав проти комуністичного Китаю, бо не має війська, яке могло б вислати поза свої кордони.

Проти швейцарських годинників

Вашингтон. — Сенатор Вільям Лангер звернувся до департаменту справедливості і Сенатської Комісії Збройних Сил, щоб вони перевели слідство, щоб фірми, які імпортують швейцарські годинники, не зареєструвалися як агенти чужої держави, згідно з законом про рестрацію закордонних агентів. Лангер заявив, що ці фірми вдаються, немовби вони є американськими фірмами, і існують під назвою Американське Товариство Годинників та по-

Совети кажуть, що ЗДА хочуть спровокувати війну з комуністичним Китаєм

Москва. — Московська Індокитаю про те, що французи не виявили серед убитих та полонених китайців, — за те „Правда” промовчує ствердження як американським, так і французьким чинникам факту, що китайські комуністи доставили індокитайським партизанам на землі і противителю артилерію з власними гарматними, подалі від самого початку до допомоги індокитайським партизанам і мають своїх старшин в командному складі партизанів.

Арабсько-жидівський конфлікт на Раді Безпеки

Об'єднані Нації. — Араби зголосили нову пропозицію на Раді Безпеки ООН, де радять над конфліктом між Ізраїлем і його арабськими сусідами. Араби, які погрожували бойкотом Ради Безпеки і навіть виступом з Об'єднаних Націй на випадок, якщо Рада Безпеки обговорюватиме цю ізраїльсько-арабську конфлікт з залишенням на боці скарги Йорданії на збройний напад жидів на Містечко Нагалін, — висловили готовність взяти участь у широкій дебати на тему загальної війни.

В СВІТІ

● Мохаммед Моссадег, колишній іранський прем'єр-диктатор, припинив свою голодівку в в'язниці і з'явився з рижим і в'ялим. Суд погодився на його домагання, щоб допустити публіку на апеляційну розправу і щоб він міг давати відомості про розправу, бо публіка перестала нею цікавитися.

● 700 терористів „Мав-Мав” вилізли в північній частині Іспанії, де вони вчинили кілька актів тероризму. Англійські літаки обстріляли загальні зібрання в міських, де було найбільше скупчення терористів.

● Корольова Єлизавета II і князь Едінбург, які перебувають тепер на Цейлоні, прибули в атом у зльотній дош на кінці перерони, які відбулися після урочистого відкриття цейлонського парламенту, як частини офіційних маніфестацій на честь королеви. Єлизавета і її чоловік передавали нагороду переможцям у перегонах.

● 25 корейських дітей, від 6 до 12 років, в тому числі 22 дівчинки і 3 хлопці, прибули літаком з Кореї до ЗДА, як репрезентативний корейський дитячий хор, який впродовж 6 тижнів об'їжджатиме С'єдніні Держави, співаючи корейські і американські пісні. Їх приїзд є пропагандою на 10-мільйонний фонд, що його збирають в ЗДА для Кореї. Їх американським „спонсором” є генерал Ван Фліт. Перший концерт корейського дитячого хору відбудеться в Нью-Йорку. Згодом в Нью-Йорку, а далі в Балтиморі, перед президентом Айсенгавером.

● 80 німечьких науковців, спеціалістів від атомової бомби, перебувають у строго ізолятованому советському таборі біля залізничного шляху Москва-Ленінград, — твердить еспанська копія „Властний Діалог”, які вернулися з советського полону. Їх є 245 осіб і вони вже перебували в 35 советських таборах неспівідомчої праці.

Бравел проти позбавлення прав комуністичної партії

Вашингтон. — Генеральний прокуратор Герберт Бравел заявив перед Палатикою Підкомісією в Палаті Репрезентативів, що уряд є проти того, щоб позбавити поза законом комуністичну партію. Ставлення поза законом якоїсь організації — сказав він — суперечить конституції. Крім того, не адекватно б комуністів це більше законспіруватися і піти в підпілля, а тоді важко було б слідкувати за їхньою підпивною діяльністю. Бравел просить підкомісію прийняти пропозиції

Надужиття в Федеральній Будівельній Адміністрації

Вашингтон. — Президент Айсенгавер зарядив, щоб ФБІ почало слідство в справі мільйонних зловживань, що вже кілька років практикується в Федеральній Будівельній Адміністрації. Комісар цієї адміністрації, Гай Т. О. Голлідей, негайно зголосив реєстрацію і внівав з Вашингтону. Президент наказав зайняти його місце Албертові М. Колові, — директору Агенції для Побудови і фінансування будівель. Пресовий секретар Білого Дому, Джеймс С. Гатері, заявив журналістам, що Голлідей знав про мільйонні зловживання, але „нічого не робив в цій справі”. Кол говорив журналістам про „зловживання, будови та направи.

В АМЕРИЦІ

● Бувший президент Геррі Труман посилає у 9-ті роковини смерті президента Ф. Рузвельта на його гроб вінок із рожевих глідів та жовтих нарцисів. Рузвельт похоронений в Гайд Парку в стейті Нью Йорк.

● В тижні, що закінчився 11 квітня, зросло число нещасливих випадків у Нью Йорку в порівнянні з тям самим тижнем попереднього року. Воно становило 651 (631). Зате зменшилося число вбитих осіб — 7 (11) і число поранених — 836 (853).

● Бувшого прем'єра Британської Гвінії д-ра Чедді Джагана засуджено на 6 місяців в'язниці за те, що порушив рішення, яких заборонено йому залишати столицю Джорджтаун.

● Директор Вільдну шаленіх бондів при департаменті скабу. Ірл Шріл повідомляє, що в березні цього року продано рекордову ціну державних шаленіх бондів серії „Е” і „Н”. В першій чверті цього року продано цих бондів на найвищу суму, починаючи від першої чверті 1950 року. В березні закуплено цих бондів на суму 474,000,000 доларів, а в першій чверті цього року — на суму 1,380,000,000 доларів.

● Директор Оборони й Мобілізації Артур С. Флемінг заявив на Сенатській Підкомісії Видатків, що ЗДА не мають подостатком 75-ти важливих для оборони матеріалів. Він домагався видатків на те, щоб доповнити ці матеріали на випадок воєнної потреби. Директор оборонного транспорту Джеймс К. Кінгдон заявив, що армія потребує ще 643,000 титанових авт на випадок війни.

● До ЗДА повернувся з советського Союзу група американських видавців і журналістів. Вони кажуть, що внесли таке враження, що наряд під советською диктатурою бажав миру. Їм дозволено було все фотографувати, кричати, залізницю, складати та касарні.

● Харкова а Рильнична Організація ООН повідомляє, що в найбільших роках буде брак харчів на Далекому Сході та в інших, бідних на харчі державах, хоч би уряди тих держав і підтримували рильничу продукцію в цих країнах.

● Комісар водопостачання в міській управі Нью Йорку Артур С. Форд повідомляє, що цього року місту знову може забракувати води, як це було в 1949 році.

Рух в крамницях заперечує твердження про господарську кризу

Нью Йорк, Н. Й. — Збільшені закупки в великих нью-йоркських крамницях зовсім не виявляють того, що в країні понад три мільйони безробітних. За тиждень, що закінчився 11 квітня, продано в Нью Йорку на 23% товарів більше, як за той самий тиждень минулого року. Правда, цьогоорічний тиждень був передсвятковим, а минулорічний — посвятований, коли звичайно зменшуються заку-

Тексас прийняв протикомуністичний закон

Ості, Тексас. — У стейті Тексас, першому в ЗДА, Легіслатура прийняла протикомуністичний закон, який названо „Закон про контролю над комуністами”. Палата Репрезентативів схвалила його більшістю 127 до 7 голосів, а Сенат — одностайно. Згідно з цим законом комуністичну партію проголошуватиме незаконною організацією, а осіб, приналежних до неї, каратиметься ув'язненням до 20 років і грошовою карою до 20,000 доларів. Конгресмен Лаф Кровч, який голосував проти прийняття цього закону, заявив, що „Тексас утратив волю, бо тепер кожний політичний змове заходить до приватного помешкання і заглядає, що громадянин читає”.

Голландець кандидує на президента Генеральної Асамблеї

Об'єднані Нації. — Голландський уряд розпочав кампанію за свого кандидата на президента Генеральної Асамблеї ООН яка має зібратися 21 вересня с. р. Голландський кандидатом є д-р Еєльс ван Клеффенс, колишній міністер закордонних справ, а тепер член ради міністрів. Голландський представництво в ООН розіслало відповідного листа всім членам ООН, аргументуючи свою

Рух в крамницях заперечує твердження про господарську кризу

Нью Йорк, Н. Й. — Збільшені закупки в великих нью-йоркських крамницях зовсім не виявляють того, що в країні понад три мільйони безробітних. За тиждень, що закінчився 11 квітня, продано в Нью Йорку на 23% товарів більше, як за той самий тиждень минулого року. Правда, цьогоорічний тиждень був передсвятковим, а минулорічний — посвятований, коли звичайно зменшуються заку-

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:

Subscription Rates:

На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

В Джерсі Сіті і закордоном:

Foreign and Jersey City Rates:

На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зоб'язується повертати незадоволені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДЖОЗЕФ ТУМУЛТІ

У четвер 8 квітня ц. р. помер у Вашингтоні колишній секретар президента Вудро Вільсона. Джоозеф Патрик Тумулті. Вся американська преса відзначила його смерть некрологами.

Мабути тому, що Вудро Вільсон перейшов в американську історію, як один з найбільших президентів, відомий із проголошення своїх 14 точок після першої світової війни із засадою самовизначення народів, газети обох політичних американських партій пригадують однозгідно характеристичну рису його секретаря, а саме його повну відданість Вільсону і впродовж десяти років своєї праці на цьому становищі. Серед інших, жартівливий, здібний, однак часто недискретний. Тумулті був одним з найвпливовіших радників президента впродовж його публічного життя — пише ватингтонський кореспондент щоденника "Н. Й. Таймс" і додає одне місце з біографії Тумулті, написане проф. Генрі С. Комаджером з Колумбійського університету: "Було б абсурдом казати, що Тумулті перебував в Вільсона, — Вільсон просто виповнював його життя. Однак у далеко більший мірі Вільсон перебував в Тумулті — потребував не тільки його зручності, його політичної впертості, його волюнтаризму, але й його особистих прикмет — його гумору, його невинуватості, його простої душі. Вони були невіддільні один від одного" — зауважує проф. Комаджер: "Вільсон з високими думками, делікатний, світлий, завзятий, шкотський каліграфіст; Тумулті веселий, меткий, товариський ірландський католик".

Коли згадуємо про характеристику обох осіб, що надалі напрям політичних думок під час першої світової війни, то робимо це тому, що обом завдячує українська спільнота в Америці, а через неї й весь український народ в світі, признання урядом Америки його властивої назви в тому часі, коли навіть деякі добре начитані люди думали, що Україна — це музичний інструмент ("укіно").

Як сталося, що назву "українці" вміщено в документі, ухваленому Конгресом і підписаному президентом Вільсоном в 1917 р., про це переповідає в подобирих у статті о. Петра Понятишина "Українська справа в Америці під час першої світової війни" (Альманах "Свобода" за 1953 р.).

Під час війни о. Понятишин, при допомозі інших провідних українців в Америці, вміли використати дружбу конгресмена з Джерсі Сіті, Джеймса А. Геміла й стейтського сенатора з Ньюарку, адв. Вільяма Дж. Керкса, що був товаришем Вільсонового секретаря Джоозефа Тумулті, для здобуття "Українського Дня", тобто для проголошення дня 21 квітня 1917 р. днем загальної збірки грошей для порятунку тих українців, що потерпіли у війні, яка велася між Австрією й Росією.

Тумулті був головним чинником, який своєю зручністю поборон парламентарі

РОЗЗБРОЄННЯ І ЗАГРОЗА ВІЙНИ

З'єднані Держави, Англія і Франція офіційно зажадали скликати Комісію в справі роззброєння, що існує при Об'єднаних Націях. Окремим резолюцією в справі роззброєння прийняла парламентарна фракція англійської Партії Праці. Індійський прем'єр Неру запропонував, щоб держави, які мають атомові й водневі бомби, стрималися від дальших експериментів на знак свого багання приступити реально до роззброєння. Більш-менш по той самій лінії пішов і японський парламент, дармащо Японія сама хоче дозброюватися і має краще поняття про Совєтську Росію, як її має Індія. Навіть "сам" Вишинський похвалив останню спробу західних великодержав пробудити зі сну Комісію в справі роззброєння. І таким чином ті мільйони слів, що їх сказано вже про роззброєння на терені Об'єднаних Націй, починають з кожним днем і поглиблюються в найближчому часі на нові мільйони. Коментарю "Нью Йорк Таймс" додав "скромно", що найменше раз на рік Об'єднані Нації або котрас з її підрадних установ приймали до себе бодай одну резолюцію про киченість роззброєння.

Не можна мати найменшого сумніву, що новий галас про роззброєння не вийде поза межі слів і резолюцій. Однак, крім крилатих фраз, світ почує останнім часом кілька також тверезих слів. До них належать такі: заборона вживати деякі роди зброї на випадок війни може мати тільки тоді реальну вагість, коли всі ті держави, що таку заборону схвалюють, мають повне взаємне довіря, що вони спільно прийняли постанову виконувати. В теперішньому міжнародному конфлікті найстрашніше є те, що до одної сторони, заангажованої у тому конфлікті — до світу комуністичного — взагалі не можна мати ніякого довіря, бо не було бувало жодної угоди з часу війни і в післявоєнному періоді, що її та сторона не зламала. Кожен "уточнює" підписаний Совєтським Союзом договір, має меншу вагість, як папір, що на ньому цей договір списаний. Відкрити бодай частинку втраченого довіря між бодай СССР тільки тоді, коли б замість слів показав ті "діла", що їх стільки разів домагався президент Айзенгавер. Заманіфестована у Берліні воля Москви признати тільки такий "мир", який зводиться до їх панування над "контрагентом", тільки потвердила досвід, що до угоди чи писаної угоди Москви не можна прив'язувати ніякого значення. Коли совєтська Москва не погодилася навіть забрати свої війська з Австрії і привернути єдність німецьких земель на базі демократичних виборів, і коли перемир'я у Кореї використано лише для того, щоб перекинути червоно-китайську зброю проти Франції до Індокитаю, і коли врешті найвищим шпилем совєтської "доброї волі" є гумористичний проєкт приступ-

"КАНАДА ПОВИННА ДОПОМОГТИ УКРАЇНІ..."

Гідний виступ українських послів у канадському парламенті

У вівторок, 30 березня, під час дебати в парламенті, в справі закордонної політики Канади, найдовший промову виступив посол Федір Залітний з Давіну, Ман. Ця промова посла Залітнього була присвячена вільній справі України.

"Говорю як канадський громадянин — сказав на вступі посол Залітний. — Мене вибрани до цього парламенту як канадського громадянина. І хоч я може говорю тут з деяким сентиментальним відчуттям, думаю, що це буде самозрозуміле, що говорю так, як говорила б людина ірландського походження про Ірландію, хоч ніколи тієї країни не бачила, або шотландець про Шотландію, в якій він ніколи не був... Але хочу зазначити, що підходимо до справи в об'єктивний спосіб і вірю, що в такому дусі, в якому ця промова буде сказана мною, вона буде тут прийнята".

"Ми визнаємо, — казав Ф. Залітний, — що кожна нація в світі повинна мати право самовизначитися, вибрати собі такий тип уряду, який їй подобається. І такий тип економічної системи, що його бажає та бути суверенною і вільною в своїх власних кордонах".

Деякі послі згадували під час цієї дебати про деякі країни за так званого залізною заслоном, між ними теж про Україну... Я є українського походження, але не претендую говорити в ім'я канадців, що є українського походження. Не маю мандату говорити в їхнє ім'я, а говорю як канадський громадянин... Належу до тих, що ніколи не бачили України, але чув багато не тільки від своїх батьків, але й від людей, з якими посвояччав, про крає, історію, традиції і культуру цієї країни...

Україна мала свою власну державу ще в половині 9-го століття, а в половині 10-го століття ця держава офіційно прийняла християнство. Дух демократії, в змислі, що народ хоче сам правити собою, глибоко вкорінений в душі українського народу. Багато і краса України були її гордістю, а теж її найбільшою трагедією тому, що це багатство і продуктивність

НЕБЕЗПЕЧНИЙ КОНФЛІКТ

Промовляючи через радіо, п-ні Елінор Д. Рузвельт заявила, що президент Айзенгавер міг був зайняти дещо твердіше становище у відношенні до сенатора МекКарті. Тим самим вона таки стала по боці тих, що вже від довгого часу намагаються до президента, щоб він своїм авторитетом "злікував" сенатора як політичну фігуру, як у партії, так і в Сенаті. Це згадаємо, що, відповідаючи на запит в справі комуністичної інфільтрації за демократичної адміністрації президента Френкліна Д. Рузвельта, п-ні Рузвельт заявила, що комунізм не був тоді небезпечним, бо Совєти були "нашими союзниками".

Чи теж і Гітлер не були небезпечними? — можна б додатково запитати. Адже п-ні Рузвельт не добачувала їх навіть тоді, коли їх уже судили!

Якщо так обороняється потурання комуністам за Рузвельта, то не дивно, коли тепер дійшло в Америці до такого дивогляду, що від довгого часу сенатор МекКарті став сенсациєю, яка ще й досі не сходить з перших сторінок газет, і ціле суспільство поділилося щодо нього на два табори, з яких одному прищеплено назву "фашистського", а другому, як не лівого, то "псевдoliberalного". Уже втілює в цей спір навіть і Церкву. Почали вже забирати слово навіть високі церковні достойники. П-ні Рузвельт похвалила через радіо католицького єпископа, Бернарда Дж. Шіля з Шіпаго за його виступ проти МекКарті, а о. Едвард Ладж Коррен, римокатолицький єпископ з Брукліну, скритикував публічно єпископа Шіля за цей самий виступ. П'ять тисяч ньюйоркських полісменів маніфестували вітас сенатора МекКарті, а в той самий час в Нью Йорку збирають гроші на допомогу тим, що ведуть у стейті Висконсин акцію для відкликання МекКарті з Сенату.

Так постав у цілій країні глибокий політичний конфлікт, який відбився поганим відгомном у цілому світі. Кожний, хто дбає про загальне добро, не може з цього приводу радіти. Кардинал Спелман визнав дуже зручно з свого скрутного положення, коли був свідком овації, яку справили ньюйоркські полісмени сенаторові МекКарті. Він заявив, що с проти комунізму, але одночасно і проти комуністичних метод. Це жєне, що тим він відсапарував себе теж і від тих метод, яких уживав сам МекКарті в Підкомісії для протипереміських діянь. З другого боку, не можна легковажити тих, які переконані, що сенатор МекКарті, не зважаючи на свою загоністість та брак такту, робить добру роботу, коли постійно пригадує загальному комуністичну небезпеку.

Сенатор МекКарті залишає своїм метактом і своєю поведінкою за популярністю. Деякі його заяви чисто демагогічні. Але він ніякий "Гітлер"! Прямо смішно так говорити, проте так порівнявання успішне не тільки в лівій пресі, але, наприклад, і в політичній кар'єрі конгресмена Френкліна Д. Рузвельта мол., що тепер хотів би стати ньюйоркським губернатором. Ного порівняння МекКарті з Гітлером є, на нашу думку, теж демагогічне. Це ніяка розв'язка конфлікту так говорити. Зате скорше торують шлях Гітлерові в Америці ті ліві та ліберальні кола, які відмовляють президентові Айзенгаверові "лідерства" лише тому, що він не переступає границі своєї влади у відношенні до конфлікту між армією і сенатором МекКарті. Вони пишуть про це одверто в газетах, як це підкреслює Дейвід Лоренс в "Нью Йорк Геральд Трибюн". І домагаються, щоб президент Айзенгавер потоптав основні конституційні права Конгресу тільки тому, що в Сенатській підкомісії для протипереміських діянь сидять і головувє МекКарті. Отже президент, що є виконавчою владою, мав би стати сам суддею щодо цього, як має вести справу Конгрес, чи його комісія! Це є дійсно шлях до фашизму, пише Лоренс, це — дорога до диктатури! Такою саме дорогою йшов Гітлер, зробивши німецький парламент своїм знаряддям.

Як матимемо перед нашими очима ті всі проблеми, тоді зрозуміємо, якою трудною і складною є справа МекКарті. Бо не про його особу тут йде, а про щось багато важливіше. Пристрасті цього конфлікту не розв'язують. Тільки повна об'єктивність зможе цей конфлікт згладити, бо на поладу і ридиться ще довго ждати.

мала дівчинка піднесла мені квітку квітів. А оплескам не було кінця. Море голів, тільки руки тріпотіли, тріпотіли, мерехтіли усе. Дивне враження, маю, як людська радість б'є прийоми, хвилює мене, піднімає все вище, як вище. Я розумію тепер чар сцени. Хочеться знову і знову пережити цю радість. Стоїш, забуваючи, хто ти, увесь одне чуття. Неземна радість!

— А потім підійшов до мене старий вже пан. — "То ти Коржик син будеш!" — каже. — Славно будеш! Добре грав, давно вже не чув такої гри. І на батька похожий. Тільки б ще вусок. Придилься він до бандури, бере її в руки. — І бандура та сама! О, Господи! — поцілував її. — Невмируща бандура, — сказав. — Багато вона на своєму віку бачила, багато! Ти може й не знаєш, не було кому розказати. Думав я не раз про неї, жалкував, що пропала безслідно серед чужих людей. Може вже хто її розбив на друзки. А то дива, вона глас знову! Безсмертна вона, як і пісня, що з неї народилася...

— А ми з твоїм батьком дружили. Він молодший був, і вчив його багато. Це в мене завжди на серці. Дива. — І вигадав світліну. А там багато їх, і батько між ними посередині з бандурою. — Ти його мабуть не тишиш, — каже. — Рано згас. А шкода, бо козар був, іскра божя. Про нього більше в житті й не думав, тільки про бандуру. А все нову пісню вигадував. А книжки різні... Хотів чар давньої козарської гри в них вилити. Мали ми велику надію на нього..."

Син замов надовго. Він вже відійшов від стола, щоб заховати свій біл. Невже він знає про все? Невже догадується те, що йому носила в ті страшні дні на руках, в останню розмову, коли Яро разом з Оленкою бачали її, молили, щоб дозволити йому виступати. А вона, як заклата, не поступилася. Вона його... А може цей його приятель, може він розказав синові про все? — І що це говорив він? — запитала, не витримавши мовчання. — Потім він забрав мене до себе. На хвилину просив

зайти, він недалеко живе. А такий дивний, такий сердечний. — Як же ти живеш, синову? — питає. — Гляди, дивись, щоб покарати ти мовчанкою за давні провини. Але він заговорив, все ще стоячи біля вікна, задивлений на панораму міста. — Ця земля проклята! — сказав він, — І не так земля, бо однакова вона всюди, як сонце одне. Тільки люди страшенні живуть на тій землі. Століттями поливають її не повинною кров'ю. Будують і руйнують, щоб збудувати щось гірше. З покоління в покоління плекають ненависть. І погороду та поневолення для інших людей. Навіть пісні волі не дають. Гноблять себе в полоні зайво. Обпалюють нини, руйнують своє особисте життя, рвануть смертельно одні одних. Справді жити не хочеться. А хто ніжний, серед цієї стужі й зливи. — А потім сказав: — Отак, мабуть і ти між нами сьогодні вперше і востаннє. — Ні-ні, не востаннє! — промовляла вона. — Іди! Я не зупиняю тебе. Іди! — повторила настирливіше, ніби зля-

налася, що не повірять їй. Син відвернувся від вікна, глянув на неї справді з недовір'ям. А потім його сумне обличчя стало роз'яснюватися в усмішці. Він підійшов до матері, обняв її ніжно. — Який я радий! — сказав він. — Який щасливий! Ви не гніватиметесь на мене, мамо, ви дозволите мені виступати? — Дозволю. — І не сумуватимете, коли візьму в руки її? — Бері. Синова рука зсунулася з її рамен, лягла на бандури. Він підніс її, не зводячи очей з матері. На мить завагався... Здавалося йому, що біль застасий та страшний промайнує по материни обличчю. Але це була тільки мить. Бо ось вона усміхнулася вже знову ласкаво, тепло, і він упевнявся, що в тому усміху не було нічого більше, крім материни любови. — Кінець...

НІОДНА КУЛЬТУРНА ЛЮДИНА НЕ МОЖЕ ОБИТИСЯ БЕЗ РІДНОГО ЩОДЕННИКА

(Закінчення на сторінці 3-й)

Іван Смолий

БАНДУРА

(Оповідання)

(10)

І ось за мого двадцять років відомого життя. Даремно пробувала тета Клядіна намовити її, щоб виїхала кудись заміж, даремно підспіляла женихів. Так і померла, залишивши її майно. Стоїть ось син перед нею, великий уже. І на столі стоїть вона, всеявдана пані її ділі, її невимовна суперниця. Мертва річ, що впалася в її життя і повела його кру- тим поворотами. Багато років пролежала вона в забутті радні неї забув про все, навіть старими речами в пустих кімнатах відомого дому. Як одного разу син, шукаючи чогось, натрапив на неї. — Що це, мамо? — Й похололо тоді на душі. Думала позбутися цієї речі. А я хотів би розказати вам історію, що її мав була. А оце син держав її в ру-

ках, обтирає порох і оглядав зацікавлено. — То такий інструмент. Батько грав на ньому. — Геть усі струни порвалася, тільки одна лишилася. Торкнув її і вона зойкнула під його рукою. А вона закрила обличчя, ніби вже бачучи, як мертвіс синова рука, нерухома, й зашмерло багато їх, що пестили, лизали цю річ. А найперше, як бере його в свій полон, утиски несамохвоту владу, щоб раді не забув про все, навіть старими речами в пустих кімнатах відомого дому. Як одного разу син, шукаючи чогось, натрапив на неї. — Що це, мамо? — Й похололо тоді на душі. Думала позбутися цієї речі. А я хотів би розказати вам історію, що її мав була. А оце син держав її в ру-

зайти, він недалеко живе. А такий дивний, такий сердечний. — Як же ти живеш, синову? — питає. — Гляди, дивись, щоб покарати ти мовчанкою за давні провини. Але він заговорив, все ще стоячи біля вікна, задивлений на панораму міста. — Ця земля проклята! — сказав він, — І не так земля, бо однакова вона всюди, як сонце одне. Тільки люди страшенні живуть на тій землі. Століттями поливають її не повинною кров'ю. Будують і руйнують, щоб збудувати щось гірше. З покоління в покоління плекають ненависть. І погороду та поневолення для інших людей. Навіть пісні волі не дають. Гноблять себе в полоні зайво. Обпалюють нини, руйнують своє особисте життя, рвануть смертельно одні одних. Справді жити не хочеться. А хто ніжний, серед цієї стужі й зливи. — А потім сказав: — Отак, мабуть і ти між нами сьогодні вперше і востаннє. — Ні-ні, не востаннє! — промовляла вона. — Іди! Я не зупиняю тебе. Іди! — повторила настирливіше, ніби зля-

налася, що не повірять їй. Син відвернувся від вікна, глянув на неї справді з недовір'ям. А потім його сумне обличчя стало роз'яснюватися в усмішці. Він підійшов до матері, обняв її ніжно. — Який я радий! — сказав він. — Який щасливий! Ви не гніватиметесь на мене, мамо, ви дозволите мені виступати? — Дозволю. — І не сумуватимете, коли візьму в руки її? — Бері. Синова рука зсунулася з її рамен, лягла на бандури. Він підніс її, не зводячи очей з матері. На мить завагався... Здавалося йому, що біль застасий та страшний промайнує по материни обличчю. Але це була тільки мить. Бо ось вона усміхнулася вже знову ласкаво, тепло, і він упевнявся, що в тому усміху не було нічого більше, крім материни любови. — Кінець...

НІОДНА КУЛЬТУРНА ЛЮДИНА НЕ МОЖЕ ОБИТИСЯ БЕЗ РІДНОГО ЩОДЕННИКА

(Закінчення на сторінці 3-й)

ПЕРЕД ПЕРШИМ ІДЕОЛОГІЧНИМ З'ЇЗДОМ ОДУМ

(Думки з кін. Головної Управи ОДУМ)

Переглядаючи формування української політичної думки на еміграції, зустрічаємося з двома основними факторами того процесу, які називалися Ідеологічними Студентськими З'їздами і які відбувалися в роках 47 і 49.

Писав „Промінь“ (30 травня 48):

„На першому Ідеологічному Конгресі (студентстві), вперше зібравшись різні ідеологічні угруповання усіх земель Соборної України, щоб засвідчити єдність Української Ідеї і Української Правади та створити її непереможність в часах, коли наша батьківщина є поневолена“.

Щоб зрозуміти зміст і значення цих слів, треба вийти в стан політичних і міжпартійних відносин серед українців того часу.

Відкинена далеко поза межі України політична і збройна боротьба, часто поливана чужою і своєю кров'ю, провадилася і далі на Фраймані і в Берхтсгадені з не меншим темпераментом, як в лісах Волині і горах Лемківщини.

Та інерція тієї боротьби зіткнулася з реальністю життя і обставин в Мюнхені і Берхтсгадені, які так різнилися від Волині і Лемківщини.

Назрівала потреба зміни тактики і переоцінки вартості, що і наступило на Студентських Ідеологічних З'їздах. Хочу лише пригадати, що студентство тих часів було безконкуренційною провідною верствою українського суспільства і бездискусійно задавало тон в усіх вищих ідеологічних і політичних житті.

Не входячи в огляд перебігу 1-го Конгресу, хочу ствердити, що його основні результати були величезні. ОУН (р) і ОУН (м), соціалісти і демократи могли перший раз побачити, що між українцями, можливо розглядаючи свої внутрішні справи без поміч кулака. То був початок вироблення почуття „федеративності“ до свого ідеологічного противника.

Помінаючи досягнення в українських взаємовідносинах, Конгрес кинув багато світла на ідеологічні заохочення українських політичних угруповань і тим самим кардинально вплинув на подальший розвиток укр. політичної думки.

1-ий Ідеологічний Конгрес приготував дорогу 2-му Ідеологічному З'їздові студентства.

Останній мав вже багато

цікавих структур і мав на меті певне синтезування укр. політичної думки. Як зміст 2-го З'їзду сягає вже багато глибше до ідеологічних джерел.

Другий З'їзд показав вже, що що ми не лише можемо полагатися свої справи без кулака, але що ми в суті речі прямуємо до однієї мети, лише різними дорогами.

З часу Студентських Ідеологічних З'їздів минуло більше 5 років. За той час місце і обставини нашого існування радикально змінилися. Разом з змінами буття звичайно йдуть зміни в свідомості, на яку постійно впливають фактори зовнішнього оточення і тому не дивним буде факт, що більша кількість укр. політичних угруповань, знайшовшись на американському континенті, пережили капітальні зміни, як організаційного, так і ідеологічного характеру. То, зрештою, треба розглядати лише позитивно, бо відомою істиною є, що лише те, що розвивається і тим самим змінюється є живим, що також відноситься і до ідеологій, бо не існує щось такого, як абсолютна ідеологія.

На розвиток вище наведених подій впливає ще той факт, що до керівних позицій в українському суспільстві поволі починає приходити нова генерація, духовність якої творилася вже в Західній Європі і Америці.

Останнє ставить нас сьогодні в позицію дуже подібну до років 47 і 49. Наш духовний багаж і стандарт думання з Європи та реальність і стандарт думання в Америці вимагає знову переоцінки вартості і викристалізування позицій.

Інакшими словами, час і місце вимагає дальших Ідеологічних З'їздів, які кинули б світло на нашу сьогоднішню позицію.

Керуючись вище згаданими, ТУ ОДУМ, починаючи з осені минулого року, приступила до підготовки 1-го Ідеологічного З'їзду ОДУМ, який відбувається 29, 30 і 31 травня цього року в Нью Йорку або околиці.

ОДУМ не ставить перед собою таких великих завдань, які стояли перед Студентськими Ідеологічними З'їздами, а має лише намір упорядкувати і систематизувати духовні надбання Української Демократичної Молоді, як такої почати акцію підготовки Загального Ідеологічного З'їзду Української Молоді, в якому б взяли участь моло-

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ В СПРАВІ ПЕРЕСЕЛЕННЯ

В четвер, 8-го квітня 1954 року, відбулися в Державному Департаменті у Вашингтоні наради представників Державних Переселенчих Організацій у справах переселення на основі нового переселенного закону з 1953 року, як теж і закону про Ді ПІ в секції „3 сі“.

В нарадах взяли участь представники Візової Секції Державного Департаменту, Праці, як теж і відповідники державного секретаря праці.

Від ЗАУДК брав у нарадах участь його виконавчий директор д-р В. Галам.

1. Переселення на основі „3 сі“ закону про Ді ПІ з 1948 р. Найважливіша справа тепер — це закінчення переселення на основі закону про Ді ПІ з 1948 року — в секції „3 сі“, що триватиме до 30 червня 1954 року. Хто з аліквантів не отримав до цього дня візи в цій секції, той мусить звернутися до переселення на основі нового закону з 1953 року.

Вже загальні числа вказують, що таких аліквантів дуже багато (з польської квоти — 4,773 особи, з румунської — 305, советської — 1,576) і тому всі вони не дістануть візи до кінця червня. Треба отже, щоб алікванти ще зрозуміли і поробили старання про ашуранси потрібні для переселення згідно з новим законом. Для перевірки цих справ в секції „3 сі“ Екзекутива ЗАУДК доручила європейському директору ЗАУДК відвідати американські консульські уряди на території Німеччини, Австрії, Франції і Бельгії та зробити потрібні інтервенції в справах українських аліквантів.

2. Переселення на основі нового закону про допомогу втікачам з 1953 року Ашуранси на переселення на основі нового закону про переселення втікачів з 1953 року надливають дуже повільно, хоч справи помішкані і праці так толерантно виконані, що нема великих затримок. Для аліквантів набутий застереження... запотребування

деві організації всіх світоглядних напрямків.

Успіх такого Загального з'їзду буде в великій мірі залежати від успіху З'їзду ОДУМ, першого ідеологічного з'їзду укр. молоді на американському континенті взагалі.

О. Руслан

на працю Бюроми Праці ЗАУДК виготовив спеціальні свої формуляри, які спонсори повинні вповнити і переслати до своїх місцевих урядів праці. На основі цих формулярів Бюро Праці виставляють офіційне запотребування на працю для новоприбуваючого.

Пригадується, що таке посвідчення про працю мусить бути залучене спонсором до ашурансу.

Не треба такої посвідки праці лише тоді, коли приїжджає старша віком особа, яка вже не зможе працювати. Але і в таких випадках краще мати посвідку праці, бодай як опікуна дітей, тощо.

3. Перевірка паперів

ЗАУДК перестерігає всіх аліквантів, щоб вони подавали точні свої особисті дані, бо виявлення неточностей у документах грозна карою, включно з депортацією. Найкраще порадитися у всіх справах в наших відділах в Європі. Головне Представництво ЗАУДК на Європу має таку адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Schoenberg Strasse 9, Muenchen 27, Germany, Europe

Всі ті громадяни, які мають неточності у документах, і вже з ЗДА, повинні звернутися із вибором громадянських паперів.

4. Умова з Урядом Держав у справі переселення

Новий переселенний закон, вимагає, щоб уряд держави, з якої переселяється новий іммігрант, дав гарантію, що прийме знову цього іммігранта, якщо б його американський уряд депортував у майбутньому. Без такої урядової гарантії, аліквант не зможе дістати візи на основі цього нового закону з 1953 року.

На цю вимогу вже згодні уряди: Німеччини, Австрії, Італії, Греції, Бельгії, Франції (лише для метрополітальної Франції — не для колоній). Англія відмовилася дати таку гарантію і тому з Англії не зможемо емігрувати на цей закон навіть управні спеціальні тим законом воляки колишньої польської армії.

У всіх справах переселення просимо звертатися на адресу Головної Канцелярії ЗАУДК (поштова адреса):

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc., P.O. Box 1661, Phila. 5, Pa. U.S.A.

ЗАУДКомітет

ІНДСУМКИ ЗУСТРІЧІ ОДВУ — УНО В ТОРОНТО

Представники Організації Державного Відродження України в Українському Національному Об'єднанні Канади та їхніх Братніх Організацій зустрілися в січні 1954 р. в Торонто, Онт., щоб обговорити сучасне положення українського народу та обов'язки українців на цьому континенті супроти свого народу та Канади і Америки, свободи яких закладають українські поселенці свій всесвітній розвиток. Свідомі того, що визвольна боротьба українського народу є важливим звеном у змаганні всього вільного світу проти комуністичного російського імперіалізму, що являється загрозой теж Америці і Канаді, — учасники зустрічі проголосили загальне положення і необхідну зростаючу боротьбу українського народу і діяльність українських чинників на еміграції.

І тому закликали до покаявальної активності на кожному відтинку і відкидали пасивізм та нетворчість асиміляції, які протиставляють оригінальний і творчий вклад української спільноти в політичне, культурне і економічне життя Канади і Америки.

Одним з великих осягів нашого організованого життя є організаційні і репрезентативні центри — КУК в Канаді і УК-КА в ЗДА. При них слід наголосити, як розбудовувати і зміцнювати та докладати всіх зусиль, щоб вони наповнилися всіма силами і енергією нашого громадянства. Така поставка не може бути тільки побажанням, але рішучою вимогою і цілеспрямованою діяльністю.

Особливої уваги вимагає від нас відтинки молоді. Виконання молоді, вироблення її характеру, поглиблення національної і політичної свідомості, знання і професійної кваліфікації з нашими чоловічими завданнями.

Учасники Зустрічі висловили глибоке задоволення з приводу відновлення тривалого контакту обох організаційних систем — ОДВУ і УНО.

Президія Зустрічі

Український Літературно-Мистецький Клуб
Містечкий Клуб
Містечкий Клуб

Нью Йорк. — 3 Літературно-Мистецького Клубу повідомляють, що в найближчу п'ятницю, дня 18-го квітня, там відбуватиметься Перевірка Віз. Вечір, на якому Василь Барка, прочитав розділ з твору „Поема про невидиме сонце“ і Ігор Сосенський виконав на фортепіано власні твори на релігійну тематику. Початок о год. 8-мй вечорі.

„Канада повинна допомогти Україні...“

(Закінчення зі стор. 2)

Вільний світ, дуже часто не розумів тих динамічних сил націоналізму і самовизначення, що коріняться в народних масах і можуть причинитися до повалення світового комунізму і російського імперіалізму. Советський уряд, що засадничо з запеклим ворогом визвольних рухів, дуже глибоко студіює ті рухи і живих їх проти західного світу. Кремль уживав аргументів національного інтересу народів Азії і Африки, і живих їх політично і хитро проти нас. Уважало, що поневолені народи в СССР, разом із сателітними державами, є Ахілєвою п'ятою російського імперіалізму і світового комунізму. Не кажу, що ми можемо тепер розпалювати повстання і революції серед цих поневолених народів у СССР і в сателітних державах. Але ми повинні студіювати їхній спосіб думання, їхню культуру, їхню відмінність від росіян, їхні аспірації, їхні бажання, а перш усього ми повинні знати їхню історію, зокрема історію їхніх визвольних рухів. Міністерство закордонних справ повинно створити окремий відділ для докладних студій різних рухів поневолених народів за залізною заслоною, зокрема тих, що є в межах СССР. Не зробим ми такої безглуздої помилки, що її зробив Гітлер. Самі німецькі генерали і німецькі провідники кажуть, що Гітлер програв війну з советською Росією не коло Сталінграду, але коло Києва. Народи в СССР дивилися на німців як на своїх визвольників. Але коли Гітлер почав поступати з ними так, як із жидами, вони звернулися проти нього. Хочу сказати, що Кремль, експлуатуючи і ацію нальї аспірації народів в Азії та Африці, спричиняє країнам західного світу багато клопоту і труднощів. Чому не вжити цього самого засобу проти нього? Повторюю: пізнаймо природних ворогів російського імперіалізму і постараймося, щоб вони стали природними союзниками вільного світу“.

(За „Новим Шляхом“, Вінніпег)

КОМУНІКАТ

КОМЕТЕТУ СПОРТОВИХ ІГРИЩ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Кличемо українську молодь — „На старт!“

Минає 60 років, коли на Рідних Землях постало перше українське фізкультурне Товариство „Сокіл“. З великим трудом і перепонами приходило тоді першим піонером промовити шлях серед загальну зрозуміння великої ваги рухань та спорту — в житті і існуванні цілого українського народу. Та їхня вперта праця не пішла даром — великий здиґ в Львові 1914 р., що зібрав десятки тисяч народу, був першою маніфестацією організованої сили української молоді. Події, що поступили кілька тижнів пізніше, виявили, як дуже потрібна нам була організована сила — „здорової душі в здоровому тілі“.

Не менш і тепер виявляється потреба організованого нашого українського спортивного життя, як тут в Америці, так і в Канаді. Нараз і не дає українці чини українські боронили красок Америки і Канади на спортивних площах світу: ми тоді нім чванілися, величалися їхніми висідами і перемогами. М. Колжак — переможець у плаванні в Олімпійських Ігрищах, В. Нагурський — чільний спортсмен Америки, Савчук — гокеїст, з Канади — В. Несторенко та велике число інших, всі вони мали змогу на відкритих аренах світу перемогатися з іншими спортсменами.

Але досі, за малими винятками — мало коли мала наша молодь нагоду виступити перед широкою нашою громадськістю, як одна організована спортивна громада, як одна велика сила.

Тимто я надіюсь, відбудеться хвиля, коли треба і нам — молодим спортсменам улаштувати спільний національно-спортивний Здиґ, відкрити для кожного українця Спортивні Ігрища — в яких взяла б участь уся спортивна молодь Америки і Канади, усі клуби, товариства, центри чи відділи української організованої спільноти.

До такого висновку дійшли представники наших чільних молодечих організацій та спортивних клубів на спільній нараді в дні 5 лютого 1954 р. Ця перша нарада — після основної дискусії про потребу таких Ігор, вибрала Тимчасовий Підготовчий Комітет, який мав приготувати та скликати загальну нараду всіх молодечих та спортивних організацій в цілі остаточного формування Ділового Комітету.

Така загальна нарада відбулася дня 26 лютого 1954. На цій нараді вибрано Діловий Комітет у складі:

Голова — В. Вакад, містечковий — представники центральних організацій молоді та спортивних клубів, що зосереджені в місті, секретарі — В. Прудус, О. Шпіка, фінансовий референт — І. Шимдяк, спортивний директор — д-р С. Жарський, преса і пропаганда — ред. О. Лисак.

Спонсорами Ігрищ — рішенням вибраних центральних організацій молоді та спортивних клубів Америки і Канади.

Почесний Комітет — нарада вирішила запросити всі наші Громадянські Організації Америки і Канади, для моральної і матеріальної підтримки Ігрищ — такого важливого для української молоді в Америці і Канаді почину нашої молоді.

Речення — нарада вирішила відбудути Ігрища найкраще літом 1955 р. Комітет бере до уваги дні 28 і 29 травня 1955 та 2 і 3 липня 1955. Остаточний речення Ігрищ подасте усім заінтересованим організаціям в можливо найкоротшому часі.

Комітет — намагастися перестати ці Ігрища якнайбільш величаво та є певний, що в таких Ігрищах німає усього, уся спортивна молодь українських центрів Америки і Канади. Хай наші Ігрища виявляються найкращими чемпіонатами — у компаню м'яч, кошиків, відбавників, легких і атлетики, плавання, зимових спортів (юніори і сеньйори) та в інших фахових ланках фізичної культури між українською молоддю Америки і Канади. В цих часах намірає відбудується Ігрища.

Кличемо Тебе, Українська Молодь — „На старт!“

Нехай не буде ні одного клубу, ні одної секції, ні одного змагання чи змагунки — спортивної, що не взяла б участі у цих Ігрищах!

Ці Ігрища мають бути доказом організованої сили здорового духа в здоровому тілі української молоді.

Зголошення — Комітет просить усі наші молодіше та спортивні клуби і секції зголосити свою участь в Ігрищах на адресу:

UKRAINIAN OLYMPIAD COMMITTEE
140 — 2nd Ave., New York City 3, N. Y., U.S.A.

Ресстрація — Комітет, навіаючи до наших світлих національно-спортивних традицій, просить індивідуально, реструтуристично, тренерів, суддів, організаторів та керманичів лаялок чи усіх наших змагунів чи змагунки на вказаний вище адрес.

Просимо слати Ваші цінні ради і вказівки.

За Комітет: В. Вакад — голова, д-р С. Жарський — провідник Ігрищ, В. Прудус — секретар

Український Народний Союз, який наразі тепер уже наваж 60 тисяч членів, в перероді нашої усього американської українців, в списку членів, які не повинні забарити та й Вашого імені. Во належить до У. Н. Союзу, значить належат до цього світового та ідейного багаття, який творить і веде наше громадське життя.

ПОДЯКА

Вп. п. д-р Остапові БАРАНОВІ

309 East 10th Street, New York 9, N. Y.

Прошу прийняти мою глибоку вдячність та подяку за безкорисне лікування та переведення складної операції.

Моя видужання завдячую Вашій дуже дбайливій та жертвенній опції під час моєї важкої хвороби.

ІВАННА КОЦЬ

ОКРУЖНІ ЗБОРИ

ДО ВІДОМА ВІДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ:
1, 2, 7, 9, 28, 31, 78, 85, 90, 98, 164, 186, 201, 228, 231, 242, 265, 305, 314, 333, 357, 365, 382, 426, 429

Збори згаданих відділів відбуватимуться

В СЕЙНТ КЛЕР, ПА.

В НЕДІЛЮ, 2-го ТРАВНЯ 1954

точно о 2-й годині пополудні

в ST. NICHOLAS UKRAINIAN CHURCH HALL, ST. CLAIR, PA.

Це передконвенційні окружні збори, тому просимо всіх вище згаданих відділів вислати на ці збори своїх представників. Всі вибрані делегати на наступну конвенцію У. Н. Союзу повинні явитися на згаданих зборах, бо на них будуть обговорені важні Союзіві справи. На зборах буде прийнятий п. Д. Галиччін, головний предсідник У. Н. Союзу.

Окружний Комітет.

„ОДНОРАЗОВЕ ОГолоШЕННЯ! ВИТНІТЬ І ЗАМОВТЕ!“

УВАГА! Вже є в продажі п'єса на одну дію, п.н.:

В ДЕНЬ МАТЕРІ

з нотами й надіється для Шкіди, Садків та кожної Громади, до є українські батьки та українські діти!

Ціна за 2 пр. — \$1.00.

Понадто: „СЕРДЕЧНИЙ ВІНОЧОК“

великий декламатор для молоді, де знаєте декламатів та ви нагоди: патріотичні, громадські, родинні і особисті декламатії! Це необхідний підручник для кожної школи, садка, учителів та кожної української родини!!!

Ціна всього \$1.25.

А на Святи і весняний час — поручаємо всім: „СПІВАНІК ВЕСНЯНОК“, це є 10 найкращих Веснянок з нотами і надіється як для концертів так і для родинного воєнства!!! Ціна лише \$0.50.

Замовляйте негайно все: Для Вашої вигоди вложіть суму до листа і шліть — адресуйте:

„H O W E R L A“

41 East 7th Street, New York 3, N. Y.

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ В АМЕРИЦІ
запрошує членів і зацікавлених темою гостей на доповідь
Іж. О. БАЛАБАНА
на тему:
„Крім інтегральної частини України“.
ака відбудеться
в суботу, дня 17-го квітня 1954 р., о год. 7-й веч.
в домі Т-ва при 78 St. Mark's Pl., New York City
Просимо приходити точно.

УВАГА! ДЕЛЕГАТИ НА КОНВЕНЦІЮ УНО І ЧЛЕНИ ЮВІЛЕННЬОГО КОМІТЕТУ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ НЬО ЙОРКУ І НЬО ДЖЕРЗІ!

В неділю, 9-го травня 1954 р.,

відбудуться в Ньо Йорку, в залі Українського Народного Дому при 140 Друга Есеню, о год. 2:30 пополудні.

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ І ПЕРЕДЮВІЛІЙНІ ЗБОРИ

ДЕЛЕГАТИ НА КОНВЕНЦІЮ І ПРЕДСТАВНИКІВ ВІДІЛІВ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ.

На порядку наради цих важливих зборів будуть в першу чергу кінцеві приготування до ЮВІЛЕННЬОГО ФЕСТИВАЛЮ в Карнегі Голл в неділю, 16-го травня, та передконвенційні наради. Секретарі або інших представників відділів Метрополі, які одержали до розпродажу білети на Ювілейний Фестиваль, прохастесь привести на ці збори нерозпродані білети. Гроші за розпродані білети прохастесь негайно переслати до Адміністрації „Свободи“.

Після зборів буде висвітлений кольоровий кінорепортаж про дукції п. С. Федіва п. н.:

„СОЮЗ І ВКА“

В нарадах обов'язково повинні взяти участь всі делегати на конвенцію та представники Відділів УНСоюзу метрополітальної округи Ньо Йорку і Ньо Джерзі.

УВАГА! Хори Метрополітальної Округи Ньо Йорку і Ньо Джерзі! УВАГА! СПІЛЬНІ ПРОБИ СПІВАНКИ ОБ'ЄДНАНИХ ХОРІВ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ НЬО ЙОРКУ І НЬО ДЖЕРЗІ

в підготовчий кантати Н. Кашакевича „КАТЕРИНА“ до Ювілейного Фестивалю в Карнегі Голл в Ньо Йорку, 16-го травня, відбуватимуться, починаючи від середи 21-го квітня н.р. кожної середи в Українському Народному Домі в Ньо Йорку (140 Друга Есеню). Просимо Управляючих Хорів та ПІІ. П. Даринського, захопити спільних та взаємних так, щоб обов'язково взяти тих пробх участь. Коміта подорожі до Ньо Йорку будуть кожному співачкові повернені!

ЮВІЛЕННІЙ КОМІТЕТ.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД

1953

Ukrainian National Fund Drive

ЗАМИНАЄ 1953 РІН!

Поспішіться надіслати свій Національний Датон.

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA

P. O. Box 721, Church St. Sta., New York 7, N. Y.

ПРАЦЯ
HELP WANTED-FEMALE

ДІВЧАТА-ЖІНКИ

Досвідчені або з малим досвідом шиття на електричних машинах. Шиття одягу.

Також
"FLOORGIRL"
Голоситесь
34-53 LEAVITT STREET
FLUSHING, N. Y.

ОПЕРЕТОРКИ

Досвідчені на машинах Singer. Стали праці. Багато надчислень годин. BELFORD SPORTSWEAR CO. 2477 Belmont Ave. Near 189th St. Bronx, N. Y.

КУРСИ-НАУКА

Ще приймається учасників на аудиторський курс ТЕХНІЧНОГО КРЕСЛЕННЯ І ЧИТАННЯ ТЕХНІЧНИХ ПЛАНІВ Для заступу, в ночі консульт. або заочне навчання. Зголошуватися в п. В. Тушак, Інженер і рел. естет, 115 Ave. A (7-8 Ст.). Eng. K. CERKEWICH, 350 Grove St., Jersey City, N. J. Tel.: DE. 2-0741

Ньюарк і Околиці!

УКРАЇНСКА ЦЕНТРАЛЯ,

180 Вільямс вул., Ньюарк, Домівка СУМ-у

16, 17 та 18 КВІТНЯ 1954

виставка

МАЛЯРСЬКИХ ПРАЦЬ

Мирослава РАДИША

Відкриття

В П'ЯТНИЦЮ 16-го

о год. 7-й вечора.

В СУБОТУ та НЕДІЛЮ

відкрито від 10-й ранку

до 9-й веч.

3 КНИГАРНІ "СВОБОДА"

можна виписати

ЦІКАВІ КНИГИ

Софії Парфаноюч:

1. "ЛІНІ ДНІ", — новел

і парис, — ціна 80 ц.

2. "У КИСВІ В 1940 РОЦІ",

— ціна 75 центів.

3. ЗАГОРІЛА ПОЛОНИНА

— бойківські оповідан-

ня — ціна 50 центів.

Замовляйте:

"СВОБОДА"

P. O. Box 346.

Jersey City 3, N. J.

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ ПЛАТІВКИ

Заходять або пишуть по українській й другій

платівки. Висламо платівки по цілому

світі. Пишіть щодня по українській каталог

платівок.

FOREIGN RECORD EXCHANGE

2219 West Chicago Avenue Chicago 22, Ill., U.S.A.

ПРИЗУВ ТРАНСПОРТ КОРОТКОХВИЛЕВИХ

A. M. I. F. M. РАДІО-АПАРАТІВ НАЙНОВІШИХ

МОДЕЛІВ НА РІК 1954/55

ЦЕЙ АПАРАТ БУДЕ НАЙКРАЩИМ

ДАРУНКОМ НА СВАТА!

СВАТА — Вільянген — це "супер-радіоапарат" з 9 плюс 6

обводками і регуляцією квітінням, у прегарній скриньці з

дорогоцінного дерева, з форніром і блискучою політурою.

Особливо треба підкреслити вибір на ультра-коротких хви-

лях і додатковим ступнем високої частоти і радіотехні-

кою, що відповідає найновітнішій станції радіотехніки.

Далі — с тав будована антена. Очевидно, с тав місце на

сіткову антену для ультра-коротких хвиль, як також узем-

нення. 6-частинна квітнятура уможливила видне охо-

плення цілого засвіту. І ще що може сказати Вас: дуже

прецизійне і легке навістання шкали: місце для включен-

ня патефону і додаткового гучномовця, "м'ягке око", від-

окремлює модуляції і регулювання високих і низьких

тонів, 20 см концертний магнітний гучномовець.

Далі дані: Змінний струм, 8 ламп з 12 функціями. Засвіт

квітня: ультра-короткі, короткі, середні і довгі, 6 частинна

квітнятура. Випрошення ланку хвиль. Регуляція звуку

відповідно до слуху. 50 ватт. Чудово виглядає скринька

з дорогоцінного дерева ширини 350 мм, висоти 348 мм

і глибини 263 мм.

Universal Watch & Radio Co.

201 EAST 14th STREET, NEW YORK CITY, N. Y.

Tel.: GR. 3-2420

Власитель: Н. ПІКЕНС

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нью Йорк, Н. Й.

ОБВ'Я. Відділ Нью Йорку: При-
гада катастрофи Польщі
в 1939 р.

У рамках щомісячних своїх
сходів (кожна перша субота в
місяці), ньюйоркський Відділ
Об'єднання 6. Вояків - Україн-
ців в Америці влаштував преці-
каву доповідь свого голови,
полк. А. Валійського, на тему:
"Причини мілітарної катастро-
фи Польщі в р. 1939". Доповідь
була передусім тим цікава, а
вартісна, що доповідач, абсолют-
но військовий академік ген.
штабу у Польщі, був одним із
контрактних старшин у поль-
ській армії, перебував сам в її ря-
дах польсько-німецької кампанії
і в цілій своїй доповіді видко-
 було виразно справжнього фахів-
ця: людину в деталях
обізнану з підготовкою до війни,
стратегічними планами, відно-
шеннями сил, командним скла-
дом, настроєм воїнів та ходом
воєнних операцій — обох то-
дішніх воюючих сторін. Особли-
 во цікаво було почути такі по-
добри, що торкалися україн-
ських справ. Напр., багато при-
сутніх, які навіть знали про пе-
ребутання в польській армії
кілька десятків контрактних
старшин із колишньої Дівої
Армії УНР, вперше дізналися,
що в спеціальному додатку до
тих контрактів було зазначено,
що ті старшини призначені ли-
 ше до війни з СССР і що на ви-
падок війни з СССР вони бу-
 дуть служити в українських
формаціях". Безпосередньо пе-
ред вибухом війни польське мі-
ністерство військових справ од-
нобічно ту кляузуло уневажило
і кожному з контрактних
старшин - українців подало до
відома, що з хвилиною вибуху
війни з німцями, отже і з нім-
цями, ті старшини стають "за-
водними". І автоматично одер-
жують польське громадянство.
Полк. ген. В. Сальський, війсь-
ковий міністр в екзильному уря-
ді УНР, казав не робити з цьо-
 го приводу шуму тільки тому,
що війна з Німеччиною висла-
 вляє в повітря і ніякий рекурс в
тодішній атмосфері не міг за-

МАЛЯРСЬКА

СТУДІЯ

МИРОСЛАВА

РАДИША

НАРОДНИЙ ДІМ

140, 2-га Евеню,

НЬО ЙОРК

Начинання проводиться з

рисунком, малювання і компо-

зиції; теоретичний курс —

перспектива, анатомія, архи-

тектурні стилі та загальний

нарис історії мистецтва.

Ближчі інформації

телефонують:

WY 3-1354

від год. 5-ої до 7-ої вечора

або в студії

в понеділки та суботи

від 5-ої до 8-ої вечора.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

397
Відділ повідомляє своїх членів,
що побір складок буде в суботу,
17. квітня, від 7-8 і в неділю від
12-2 попол. Просимо привітати
своїх загалом. — О. Штогирин,
секр.

ПОНКЕРС, Н. Н.

Т-во За-
порозька Січ відділ 8 повідомляє,
що збори відбуваються в неділю,
18-го квітня, о год. 2-й попол.,
в залі Українського Клубу, 13
Washington St. — П. Гарасимів,
предс.; В. Мандзір, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АН.

Квартальні збори Т-ва Запорозька
Січ, відділ 206, відбуваються в
неділю, 18-го квітня, в пара-
філійній залі при 74 Террис
Евеню, о год. 1. попол. тощо. Про-
симо всіх членів прийти на ці
збори, будуть звіти уряду і кон-
тролі за перший квартал, як та-
кож будуть важні справи до об-
говорення і до подолання.
Пригадується всім членам ви-
рівнювати кожного місяця свої
вкладки до Товариства і до УН
Союзу. — М. Чагарин, предс.;
І. Коколюкський, секр.

ДІТРОИТ, МІШ.

В-во св.
С. Нікола відділ 175 повідомляє
своїх членів, що місячні збори
відбудуться в неділю, 18-го квіт-
ня, о год. 1-й попол., в У. Н. До-
му 4655 Мартин вул. Просити
членів прийти на час, бо с ба-
гато важних справ до вирішен-
ня. Пригадується догучним
членам кожного місяця
вирівнювати свої загалом. Пови-
дяться всі члени, що на минулих
місяцях зборів не ви-
рівнювали своїх загалом. Ви-
брано секретарем п. Івана В.
Іванчука (John W. Evanschuk,
8330 Manor Ave., Detroit 4, Mich.
Tel.: Webster 5-2748). — С. Пе-
літ, предс.; В. Білінський, кас.;
І. Іванчук, фін. секр.

КАРТЕТ, Н. ДЖ.

Т-во
Запорозька Січ відділ 342 по-
відомляє членів, що місячні збо-
ри відбуваються в неділю, 18-го
квітня, о год. 2-й попол., в цер-
ковній залі на Roosevelt Ave.
Просити всіх членів явитися на
означений час. Просимо при-
вести нових членів на збори.
Гр. Болішій, предс.; Н. Кіра,
кас.; І. Маркович, секр.

ПАСЕНКО, Н. ДЖ.

Т-во
ім. Т. Шевченка відділ 42, по-
відомляє своїх членів, що в не-
ділю, 18-го квітня, о год. 2-й по-
пол., відбуваються місячні збори.
в УНДомі при 237 Гоп Еве. На
збори просимо всіх прийти бо с
важні справи до подолання.
Також подасмо до відома всіх
членів, нашого відділу, що на
квартальних зборах 21-го берез-
ня, д.р., ухвалено одностайно,
що кожен член зборусь до повні-
нен негачно повідомити рек-
секретаря В. Марушчука при 27
Мілош вул., в Кліфтон, Н. Дж.
бо хв. запомога від появи цього
оголошення буде виплачуватися
не від дані виставленої повід-
ки лікарів, а від дані зголоше-
ння в секретаря, докладаючи по-
яснення можна дістати на місці-
них зборах. — В. Марушчук,
секр.

Гемилтон, Онтаріо

Українське Громадянство м.
Гемилтону, спільними силами
всіх організацій, під проводом
Відділу КУК, відбудувалося
Шевченкові Роковина в не-
ділю, дня 14 березня 1954 р. Про-
сторомі залу Катол. Грома-
ди була виповнена по береги.
"Заповіт" був гарно вико-
наний з'єднанням Хором під у-
правою проф. А. Яковенка, який
диригував також Хором та Ор-
кестром Філії УНО. Хор Укр.
Прав. Громади, під управою п.
Гр. Савентіва відспівав:
"Сонце заходить" — муз. Гай-
воронського, та "Садок вишне-
вий коло хати" — муз. Гнатю-
шка. Хор Філії УНО відспівав:
"Учтитеся, брати мої", та "Души-
мо", а Оркестр УНО відігра-
в в'язанку поем Шевченка.
Святою доповідь на тему:
"Т. Шевченко — український
національний поет, самостійний
декан" проф. С. Миколи-
чів з великим артизмом відчитав
п. Борис Гуторі.
Деклмували: "Іван Підкова"
— Волод. Петлюра, "Псалми"
— Леся Коколюк, "Суботів"
— Ярослав Подольняк, учні Рідних
Шкіл, та "Кавказ" — п-на Га-
ліна Лугина від ОДУМ.
Свято, яке випало удачно, за-
кінчило ніспіваннями гимнів.
Ор. Чорногурський

САВТПОРТ, КОНН.

Т-во
ім. Т. Шевченка відділ 84 по-
відомляє, що перші квартальні
збори відбуваються в неділю, 18
квітня, о год. 3-й попол., в залі
У. Н. Дому, 279 Кінгс Гайвей
Вест. Просити всіх прийти на
час і заплатити свої місячні
вкладки, які можна виплачувати
тільки на зборах. — Управ.
Відділу.

ЧІКАГО, ІЛЛ.

Monthly
meeting of Birth of Holy Virgin
Society, Branch 259, will be held
Sunday, April 18, at Church Hall,
4952 So. Paulina St. at 2:00 P.M.
— P. Trusiac, Rec. Sec.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Т-во
"Дністер" відділ 430, повідомляє
своїх членів, що побір складок
за квітень відбувається 17. квіт-
ня в год. 7-8:30 веч. в Укр.
Клубі при 23-тія і Браун вул.:
18 квітня в год. 11:30-1:30 по-
пол., в Укр. Клубі при 847 N.
Franklin St. 3 огляду на те, що
слідуючи відділ в Санта Велі-
соді, побір складок відбуует-
ся лише в вище поданих днях і
тому просимо всіх наших членів
громадно прийти. — Управа
Відділу.

ЧІКАГО, ІЛЛ.

Сестр.
Влаштування, відділ 125, від-
будування в неділю, 18. квітня,
о год. 1-й, в "Союзів Домі" при
845 N. Western Ave. Просити
членів прийти на означений час,
та виплачувати на зборах своїх
членських влати. — І. Подола,
секр.

Книжка й газетис

найнеобхідніші регі в домі
культурної родини.

ВЕЛИКОДНІ ДАРУНКИ

УКРАЇНСЬКІ ЗОЛОТІ ХРЕСТИКИ
з пробою та трьох кольорового емалію.
14 кар. \$10.00, 18 кар. \$12.00. Золоті ла-
ночки 10 кар. золота, довжиною 18 ін-
чі \$3.50, 24 інчі, які легко знімати че-
рез голову, \$4.50. За пересилку та 2%
Tax \$50 центів. Ланцюжки без хрестиків
Tax 22%. Висламо поштою до ЗДА
та Канади по одержанні вартості, або
у ЗДА з пенялюванням COD. Гаранту-
ємо 15 днів зворот грошей на випадок
незадоволення. Зберігайте цю виписку.
Замовлення прошу надіслати до:

F. LYTWYNENKO

1178 N. Clinton Avenue, Rochester 21, N. Y.

опозиції

ТАРЗАН, ч. 3262. Розкоління

ТАРЗАН ЛЕЖАВ ЯК МЕРТВІЙ.

НУМА ПРИСТУПАВ БЛИЖЧЕ І ЗА-

ТРИМАВСЯ. ЙОГО ОЧІ БЛИЩАЛИ,

ВІН СТИПІВ СВОЄ РИЦАННЯ, НА-

ХИЛИВСЯ ДО МАВПОЛОДІННЯ.

Потім він, у дикій злості,

підніс свою голову, щоб про-

ричати жорстоку остерогу для

другого лева.

Але голод примусть друго-

го лева знехтувати остерогу

і він, з риком, що стряс зем-

лею, кинувся вперед, щоб ви-

бороти право власності над

здобиччю.

ТАРЗАН ЛЕЖАВ ЯК МЕРТВІЙ.

НУМА ПРИСТУПАВ БЛИЖЧЕ І ЗА-

ТРИМАВСЯ. ЙОГО ОЧІ БЛИЩАЛИ,

ВІН СТИПІВ СВОЄ РИЦАННЯ, НА-

ХИЛИВСЯ ДО МАВПОЛОДІННЯ.

Потім він, у дикій злості,

підніс свою голову, щоб про-

ричати жорстоку остерогу для

другого лева.

BUSINESS OPPORTUNITY

ТАВЕРНА І ЗАЛЯ НА ВЕН-

КЕТІ — Таверна, лансес,
Hoboken. Новий в'їзд, холо-
дильник, дівно чудова. Товар,
власнування, бізнес. Вел. за-
ля, сцена, голосники. З повним
в'їздом кухні, обслугову на 150
осіб, обід, весілля, танки. Бара,
окремий в'їзд. Ідеальне поло-
ження. Готівка і мортгедж. Дов-
гий винайм. HOBOKEN 3-1199

Two Bridges, Lincoln Park, N. J.

Pompton River — 27 park,
Dorinda на пісках, купелі.
Купельний дім з 3-ма кімнатами.
Z. PAROCZAY
R. F. D. #1 — Little Falls, N. J.
Mountain View 8-1280M

НА ПРОДАЖ М'ЯСАРНЯ

при 1-й Евеню на долині міста
Нью Йорку. Українська ділянка.
Ціна \$2,700. Голоситесь:
WILLIAM CHUPA
33 St. Mark's Pl., New York City.
OR 4-5340

SUSSEX COUNTY

ТАВЕРНА І ПОСІЛКІСТЬ.
Рухливий гайвей, акер землі,
мешкання ділянки. Гарна вода,
олив. опрівання. Всі удоско-
налення.

BLUE TOP TAVERN

RD #3, Sussex, N. J. SU. 7-3179

ЧУДОВИЙ ВКЛАД ГРОША

General Country Store — Suffolk Co.
on L. I. Sound. 1 блок від при-
стання. Гросярня, м'ясо, забавки,
фарби, і різноманітний товар. Ви-
брано секретарем п. Івана В.
Іванчука (John W. Evanschuk,
8330 Manor Ave., Detroit 4, Mich.
Tel.: Webster 5-2748). — С. Пе-
літ, предс.; В. Білінський, кас.;
І. Іванчук, фін. секр.

ПРОДАЖ ЯСІ І КУРЕЙ, при тор-

говельній дорозі, дім з 6 кім-
натами, гараж на 2 авта, 2 інші
будинки, фермерське авто, "Бі-
лліс", 4 глибокі холодильні, по-
сильні на 200х100 цілком вири-
вання. Ціна \$17,000.

JOHN GROSSMANN

95 E. Main St., Babylon 6-0077
Eves., Babylon 6-2388-W

ВЕТЛЕГЕМ, ПА.

В-во св.
Димитрія, відділ 288 повідомляє,
що місячні збори відбуваються в
неділю, 18-го квітня, о год. 3:30
пополудні в укр. залі. Догуч-
них членів просити привітати
своїх членів. Просити всіх членів
прийти на збори, бо с дуже
важні справи до вирішення.
М. Врус, предс.; В. Гойдан, кас.;
Д. Мушастий, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Т-во
"Дністер" відділ 430, повідомляє
своїх членів, що побір складок
за квітень відбувається 17. квіт-
ня в год. 7-8:30 веч. в Укр.
Клубі при 23-тія і Браун вул.:
18 квітня в год. 11:30-1:30 по-
пол., в Укр. Клубі при 847 N.
Franklin St. 3 огляду на те, що
слідуючи відділ в Санта Велі-
соді, побір складок відбуует-
ся лише в вище поданих днях і
тому просимо всіх наших членів
грома